

Bijlage 19

Ad van Liempt en Loe de Jong

Bijlage bij de [De zaak Ad van Liempt](#)

inhoudsopgave

(tekst in blauw is aanklikbaar)

[Inleiding](#)

[Geval 1: Josef Dischner](#)

[Geval 2: Dolle Dinsdag](#)

[Geval 3: Typistes](#)

[Geval 4: Zeeuws-Vlaanderen buitenland?](#)

[Geval 5: Rauter en gemengd-gehuwde Joden in Westerbork](#)

[Geval 5a: Endlösung der Judenfrage in den Niederlanden](#)

[Geval 6: Sterilisatie](#)

[Geval 7: Rauter tijdens zijn proces](#)

[Geval 8: De Jong en 'de centrale vraag'](#)

versie 1.8

© samenstelling Bart FM Droog, 20 februari 2020

[Droog Magazine](#), 2020

Inleiding

In de klacht had ik tweemaal gesignaleerd dat Ad van Liempt merkwaardig is omgegaan met de informatie die stamt uit prof. dr. Loe de Jongs dertigdelige standaardwerk *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*.¹

Daarbij ging het om twee zaken: de informatie over Josef Hugo Dischner, een van de voorgangers van Albert Gemmeker als commandant van kamp Westerbork² en de gebeurtenissen voorafgaand aan Dolle Dinsdag.³

De CWI negeerde de zaak Dischner en deed de klacht over Dolle Dinsdag af als verwaarloosbaar.

Beide zaken verdienen mijn inziens heroverweging door het LOWI.

Er is namelijk veel meer aan de hand met Van Liempts omgang met de informatie van Loe de Jong. De Jong staat eenentwintig maal in de lopende tekst vermeld. Maar bestudering van het notenapparaat leert dat daarin maar zeven directe verwijzingen naar *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog* staan. Zes van deze zeven verwijzingen heb ik nader onderzocht (een ervan betreft de al eerder gesignaleerde zaak Dischner). Bij vijf van de zes doen zich directe ongerijmdheden voor. Bij één van de zes volgen de ongerijmdheden ná de noot.

Dit alles wijst er ook op dat Van Liempt veel meer van De Jong (en anderen) heeft overgenomen dan blijkt uit de bronvermeldingen. De methode-Van Liempt bestaat uit het in geparafraseerde vorm versnijden van informatie uit meerdere bronnen – zonder adequate bronvermelding. Vanwege de parafraseringen is plagiaatdetectie-software voor zulk onderzoek nutteloos, zoals prof. dr. Debora Weber-Wulff al vanaf tenminste 2008 bij herhaling betoogt.⁴

---

1 Voluit: Dr. L. de Jong. *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*. Martinus Nijhoff, 's-Gravenhage, 1969-1994. 14 delen in 30 banden. Wetenschappelijke uitgave (voorz. van een notenapparaat en reg.); gelijktijdig verscheen een uitg. zonder notenapparaat en register.

Digitaal register: *Verrijkt Koninkrijk*. <http://search.loedejongdigitaal.nl/search/>

2 Zie Geval 3. De zaak Dischner. Blzz...

3 Zie bijlage 11.3. Wetenschapsfraude. 2E, blz. 9-10.

4 Debora Weber-Wulff. On the Utility of Plagiarism Detection Software. Presented at the 3rd International Plagiarism Conference in Newcastle, England, June 2008.

<https://plagiat.htw-berlin.de/softwareutility/>

Debora Weber-Wulff. *False Feathers. A perspective on Academic Plagiarism*. Springer, Heidelberg / New York, Dordrecht / London, 2014. Blz. 10, 71-79.

Debora Weber-Wulff. Plagiarism detectors are a crutch, and a problem. *Nature*, London, 27-03-2019.

<https://www.nature.com/articles/d41586-019-00893-5>

Geval 1: Josef Dischner (aangekaart, niet behandeld door CWI)

Tekst in **blauw** = bronvermelding correct.

Tekst in **rood** = tekst bevat duidelijke fout.

Het handelt hier om SS-officier Josef Hugo Dischner, in 1942 achtendertig dagen commandant van Westerbork. Deze volgde de eerste commandant op, SS Sturmbannführer Erich Deppner.⁵

“Zijn opvolger was een zekere Josef Dischner (1902), een SS-officier die na zijn vijf weken in Westerbork alleen werd herinnerd om zijn ongebreidelde drankzucht. Hij had in Polen in administratieve functies gewerkt voor de SS en was daar weggestuurd wegens zijn ‘nerveuze aanleg’.[13]”

Van Liempt, *Gemmeker*, blz. 54

Noot 13, hoofdstuk 4 (blz. 343): L. de Jong, *Koninkrijk, deel 8, band ii*, p. 727.

De Jong schreef toch echt wat anders:

“Deppner (...) is toen opgevolgd door SS-Obersturmführer Josef Hugo Dischner, die in oktober '39 wegens zijn nerveuze aanleg uit de SS-Verfügungstruppen ontslagen was en van '40 af administratieve functies vervuld had in het Generalgouvernement, eerst in Warschau, vervolgens in Lemberg (het kan wel niet anders of deze heeft weet gehad van de uitroeiing der Joden), maar Dischner die zich als een bruto en alcoholist ontpopte, links en rechts om zich heen sloeg en daardoor een onrust wakte welke Seyss-Inquart, Rauter en Harster juist wilden voorkomen, werd na zes weken afgezet en naar Lemberg teruggezonden (9 oktober).”

De Jong. *Deel 8. Gevangenen en gedeporteerden. 2e band: Koninkrijk*, p. 726-727.

De SS-Verfügungstruppen waren gevechtseenheden, die bij de inval in Polen zware verliezen hadden geleden.⁶ SS-eenheden hadden overigens in september-december 1939 al 40.000 Poolse burgers (Joden en niet-Joden vermoord).⁷

⁵ Frank van Riet. *De bewakers van Westerbork*. Boom, Amsterdam, 2016. Blz 61-65

⁶ The SS (Schutzstaffel): SS-Verfügungstruppe. The Jewish Virtual Library.
<https://www.jewishvirtuallibrary.org/ss-verf-uuml-gungstruppe> [Gezien 31-01-2020].

George H. Stein. *The Waffen SS. Hitler Elite Guard at War, 1939-1945*. Cornell University Press, Ithaca and London, 1966. Blz. 28

David Barnouw. *Waffen-SS: de vechtmachine van nazi-Duitsland*. *Historisch Nieuwsblad*, Utrecht, 9/2006.

<https://www.historischnieuwsblad.nl/nl/artikel/6861/waffen-ss-de-vechtmachine-van-nazi-duitsland.html>

⁷ Volker Ullrich. *Adolf Hitler. Biografie. Die Jahre des Untergangs. 1939-1945*. S. Fischer, Frankfurt am Main, 2018. Blz. 78-79 en 279-283.

Frank van Riet is specifiek over de carrière van Dischner vóór deze commandant van Westerbork werd. Dischner was al in 1921 actief in de rechts-extremistische vrijkorpsen. Hij werd in 1932 lid van de algemene SS, volgde een officiersopleiding aan een SS-school, was enige tijd lid van de persoonlijke staf van Heinrich Himmler en werd in 1937 overgeplaatst naar het 3de bataljon (gemotoriseerde infanterie) van SS-regiment Germania.⁸ Ook deze eenheid leed tijdens de Poolse veldtocht zeer zware verliezen.⁹

Volgens De Jong werd Dischner in oktober 1939 “wegens zijn nerveuze aanleg” overgeplaatst naar administratieve functies. Van Riet is nauwkeuriger: hij geeft als datum: eind oktober 1939 aan, en meldt dat Dischner in juni 1940 “voldoende hersteld is om binnen de SS een administratieve functie te bekleden,” eerst in Warschau en later in Lemberg (nu Lviv, Oekraïne). Een andere bron meldt dat Dischner – onderbroken door het kortstondige verblijf in Westerbork - van 1940 tot in 1943 bij het burgerbestuur van het Generalgouvernement werkzaam was, en dat hij in maart 1944 opgeroepen werd door de Waffen-SS.¹⁰

Van Liempt geeft hierover dus een volstrekt verkeerde voorstelling van zaken. Volgens hem werd Dischner uit de administratieve functies *ontslagen wegens* zijn 'nerveuze aanleg'.

Aangezien Van Liempt bij deze passage alleen De Jong als bron opgeeft, heeft hij het dus simpelweg verkeerd overgeschreven van De Jong. Maar...

Lemberg

In Lemberg hadden de nazi's op 6 november 1941 een Joods getto ingericht, waar tot begin januari 1943 in totaal 138.700 Joden gevangen werden gehouden, die vrijwel allen omgebracht zijn, in het getto zelf of op locaties in de buurt.¹¹

Frank van Riet bericht dat Dischner in Lemberg belast werd met de opbouw met het *Strassenverkehrsamt*.¹² De vraag rijst of deze instantie belast was met het transport van Joden naar die vernietigingslocaties. En zo ja – werd het werk wat Dischner daar verricht had zó gewaardeerd, dat hij, nadat hij in juli 1942

---

8 Frank van Riet. *De bewakers van Westerbork*. Boom, Amsterdam, 2016. Blz 75-76.

9 Otto Weidinger. *Das Reich I*. Federowicz Publishing, Winnipeg, 1990. Blz. 247 en 250. Engelstalige editie. Oorspronkelijk Duitstalige uitgave, 1967.

10 Katja Happe, Barbara Lambauer und Clemens Maier-Wolthausen. Mitarbeit: Maja Peers. *West- und Nordeuropa, Juni 1942-1945. Die Verfolgung und Ermordung der europäischen Juden durch das nationalsozialistische Deutschland 1933-1945. Band. 12*. De Gruyter Oldenbourg, [Berlin], [2015]. Blz. 395.

11 Lviv ghetto. Memorial Museum of Totalitarian Regimes “Territory of Terror”. Lviv, 2013. <http://territoryterror.org.ua/en/museum/ghetto/> [gezien 05-02-2020].

12 Van Riet, blz. 76. Nederlandse vertaling: wegverkeersbureau.

overplaatsing naar Nederland had aangevraagd,¹³ op 1 september 1942 benoemd werd tot commandant van Westerbork? Allemaal vragen die niet gesteld zijn door Van Liempt – terwijl ze tóch relevant zijn, aangezien hij in zijn dissertatie opmerkt:

“Hoe en waarom hij vanuit de SD-top naar Westerbork is gestuurd, is moeilijk na te gaan. Wel is zeker dat hij er totaal ongeschikt voor was. Wilhelm Harster zei in een verhoor in 1948 dat Dischner ‘geen enkele gave had die nodig was om zo’n kamp te leiden.’”¹⁴

Moeilijk na te gaan? Een mailtje of telefoontje naar het herdenkingsmuseum¹⁵ in Lviv of raadpleging van het Bundesarchiv¹⁶ in Berlijn had uitsluitsel kunnen geven.

Het getto van Lemberg (gelegen in het *Generalgouvernement*) was net als Westerbork een *Durchgangslager* op de weg naar de vernietiging. Wat het ook was wat Dischner daar precies deed, het werd door de SS-leiding zó gewaardeerd dat zijn verzoek om in Nederland gestationeerd te worden geaccepteerd werd en dat hij benoemd werd tot commandant over Westerbork.

Van Liempt merkt hierover op, naar aanleiding van een verklaring die Dischner in 1972 aflegde¹⁷:

“Toen de Duitse justitie in de jaren zeventig een uitvoerig onderzoek deed naar de gebeurtenissen in Westerbork – wat je het derde Gemmecker-proces zou kunnen noemen behoorde, op 24 augustus 1972, opeens Josef Dischner tot de getuigen die hun herinneringen moesten delen met onderzoeksrechter Wolfgang Steffen. Niet dat deze magistraat daar iets mee opschoot: Dischner diepte een volstrekt onsamenhangend verhaal op, vol vaagheden en dingen die niet konden kloppen. (...) Dat het benoemingsbeleid bij de SD zo z’n merkwaardigheden had was al eerder duidelijk, maar dat dit warhoofd aan de leiding van Westerbork is komen te staan geeft toch wel heel erg te denken.”¹⁸

---

13 Ibidem.

14 Ad van Liempt. *Gemmecker*. Proefschrift Groningen, 2019. blz. 54/55.

15 E-mail: territoryterror@gmail.com; telefoon: 00-380-32-297.59.10. Memorial Museum of Totalitarian Regimes “Territory of Terror”. Lviv, <http://territoryterror.org.ua/en/guide/contacts/>

16 Zie: recherche zur NS-Zeit. Bundesarchiv, Berlin.

<https://www.bundesarchiv.de/DE/Content/Artikel/Benutzen/Hinweise-zur-Benutzung/Unterseite-Persbezogen/Recherche-zur-NS-Zeit/benutzen-recherche-zur-ns-zeit.html>

17 Van Liempt. *Gemmecker*. Noot 16 bij hoofdstuk 4, blz. 343. “Landesarchiv nrw Duisburg, Gerichte Rep. 383, nr. 1471, verhoor 24 augustus 1972.”

18 Van Liempt. *Gemmecker*. Blz. 56.

De opmerking over het benoemingsbeleid is vreemd *an sich*. Immers, SS-Brigadeführer dr. Wilhelm Harster verklaarde in 1948, in het onderzoek voor het proces tegen Gemmeker:

‘In 1940 heb ik bij mij als Personallreferent gekregen de Obersturmführer GEMMEKER, die ik heb leren kennen als een uiterst accuraat en plichtsgetrouw persoon. Ik geloof dat GEMMEKER me in die tijd enige keren heeft verzocht hem bij gelegenheid te willen overplaatsen, want Den Haag beviel hem niet erg.

Ik weet mij nog goed te herinneren dat ik Gemmeker opgedragen heb de functie van lagercommandant te St. Michielsgestel te aanvaarden.

[*Volgt passage over Deppner en Dischner, de twee eerdere Westerbork-commandanten*]

Aangezien ik wist wat ik aan GEMMEKER had, heb ik hem overgeplaatst van St. Michielsgestel naar Westerbork, waar hij tot het einde een uiterst accurate, plichtgetrouwe en ook voor de lageringezetenen een goede commandant is geweest. Met einde bedoel ik natuurlijk totdat ik Nederland op 9 augustus 1943 heb verlaten om dezelfde functie in Italië te aanvaarden.”

Bron: Verklaring Wilhelm Harster in proces-verbaal Gemmeker, nr. 414, d.d. 4 juli 1948 (particulier bezit).

Dit is hetzelfde als: BOOM, proces-verbaal nr. 414, verhoor Wilhelm Harster, p. 62. proces-verbaal nr. 414, d.d. 4 juni 1948, opgemaakt door J.

Schoenmaker, Bureau Opsporing Oorlogsmisdrijven (Boom), Assen; archief Herinneringscentrum Westerbork

Deze verklaring van Harster heeft Van Liempt niet meegenomen in zijn Gemmekerbiografie. Hoewel hij deze, volgens het notenapparaat wél onder ogen heeft gehad. Van Liempt koos ervoor een verklaring van Harster uit 1966¹⁹ te gebruiken, waarin hij stelde niet meer te weten waarom hij Gemmeker belast had met het commando over Sint Michielsgestel.²⁰

Dischner is overigens nooit voor oorlogsmisdaden vervolgd. Onder zijn bewind in Westerbork (1 september 1942 – 8 oktober 1942²¹) vertrokken tien treinen met in totaal 9701 Joden naar Auschwitz. Vrijwel allen, zo niet allen hebben daar de dood gevonden. Dischner had dus in 1972 alle reden om nerveus te zijn en

---

19 In Gemmekerdissertatie noot 11, blz. 342. Bundesarchiv Ludwigsburg, B162 / 8238, verhoor dr. Wilhelm Harster, 14 september 1966, Strafanstalt München-Stadelheim.

20 Van Liempt. *Gemmeker*. Blz. 41.

21 Nanda van de Zee. *Westerbork. Het doorgangskamp en zijn commandant. Aspekt*, Soesterberg, 2016 (3de druk). Blz 31-32 en blz. 111

een rammelende verklaring te geven. Van Liempt staat hier niet bij stil: hij koppelt de onsamenhangende uitspraken van Dischner uit 1972 aan het benoemingsbeleid van de SD in 1942. En geen van de promotores corrigeerde hem hierin.

Militaire achtergrond van Dischner

Ik wees in de geannoteerde versie van het proefschrift al op ongerijmdheden in de dissertatie inzake Dischner. Van Liempt verweerde zich daarop zo:

“Uit niets blijkt dat Dischner een militaire achtergrond of militaire capaciteiten had, uit zijn eigen verklaring is af te leiden dat hij decorateur was geweest en daarna allerlei klusjes had gedaan. Betreft dus een interpretatiekwestie. In het kader van de klacht niet relevant.”²²

Maar... in de dissertatie schrijft Van Liempt zelf over deze Dischner:

“Josef Dischner ging na zijn ontslag in Westerbork via München terug naar Polen. Hij meldde zich voor de strijd in Rusland, waar hij in februari 1945 gewond raakte.” (blz. 56-57)

Géén militaire achtergrond versus frontdienst? Hoe rijmt een verwonding bij de strijd in Rusland in 1945 met het feit dat de Sovjet-Unie al in 1944 bevrijd was?

En hoe rijmt dit alles met wat Van Riet meldde over Dischners carrière vóór Westerbork?

Vragen die het CWI niet stelde.

Naar [inhoudsopgave](#).

---

22 Ad van Liempt. Verweerschrift, 25-10-2019. Blz. 10.

Geval 2: Dolle Dinsdag (door CWI bestempeld als onnauwkeurigheid)

Falsificatie: Dolle Dinsdag werd veroorzaakt door een foutief BBC-radiobericht

In de dissertatie stelt beklagde dat Dolle Dinsdag werd veroorzaakt door een foutief radiobericht,²³ en verwijst daarbij naar dr. L. de Jongs standaardwerk – daarin staat echter duidelijk dat dit radiobericht door slechts weinigen gehoord kan zijn en dat de hoofdoorzaken de Duitse bericht- en bevelgeving op maandag 4 september 1944 en de chaotische terugtocht van uiteengeslagen Duitse legeronderdelen waren.²⁴

Ergo: er is hier sprake van geschiedvervalsing door beklagde.

Beklaagdes verweer, dat hij zelf eerder meermalen over deze gebeurtenissen gepubliceerd heeft en de opmerking over geschiedvervalsing ongepast vindt,²⁵ is weinig ter zake. Hij geeft bij de gewraakte alinea op pagina 183 geen enkele bronverwijzing – zelfs niet naar zijn 'eigen' boeken. Waarmee deze geschiedvervalsing naast een recidivegeval tevens een (zelf?)plagiat is – want het is *beslist geen* algemene kennis dat in Musserts hoofdkwartier aan de Utrechtse Maliebaan op de vooravond van Dolle Dinsdag een ruzie tussen NSB-leiders uitbrak.

De Groninger CWI oordeelde over de gewraakte Dolle Dinsdag-beschrijving:

“Beklaagde had nauwkeuriger kunnen formuleren, maar het gaat naar het oordeel van de commissie bepaald te ver om te concluderen dat hij de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden.”²⁶

Naar [inhoudsopgave](#).

---

23 A.P.M. Van Liempt. *Gemmekerr. Commandant van kamp Westerbork*. Proefschrift Groningen 20219. Blz. 183.

24 Loe De Jong, *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*. Deel 10a, blz. 175.

Zie ook: bijlage 11.7. Van Riet. *De bewakers van kamp Westerbork*. Blz. 15-17.

<http://www.droog-mag.nl/2019/vl/frank-van-riet.pdf>

25 Van Liempt. *Gemmekerr.* Pag. 183. En: Ad van Liempt. Verweer, 25-10-2019.

26 Bijlage 2. Advies CWI aan CvB, blz 12.

Geval 3: Typistes – novum

Tekst in paars = foutieve bronvermelding.

Tekst in rood = bronvermelding ontbreekt.

Tekst in blauw = bronvermelding correct.

Dit betreft een passage met verkeerde bronvermelding. Als de juiste bronvermelding getraceerd is, dan blijkt deze maar op 1/3e van de passage van toepassing.

“Daar kon hij mee vooruit. Op 25 augustus reisde Gemmeker dan ook vol goede moed naar Den Haag, waar hij was aangesteld tot *Personalreferent* personeelsfunctionaris, bij het hoofdkantoor van de Sicherheitspolizei en de Sicherheitsdienst. Zijn directe chef was daar dr. Arno Arlt; de hoogste chef, de *Befehlshaber der SiPo und SD* (afgekort als *BdS*) was dr. Wilhelm Harster. Deze was in juli benoemd en had als belangrijkste taak in Nederland net zo’n organisatie op te bouwen als in Duitsland al enige tijd bestond. Daar was inmiddels alles wat met de veiligheid van de staat en de bestrijding van binnenlandse vijanden te maken had, ondergebracht in het RSHA, het *Reichssicherheitshauptamt*, onder leiding van Reichsführer-ss Heinrich Himmler. Het was de bedoeling dat Harster zo’n RSHA op Nederlandse schaal zou opzetten, en daar kon hij een toegewijde personeelsfunctionaris goed bij gebruiken. De SD kreeg hier zes regiokantoren, de zogeheten *Aussenstellen*, in Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Arnhem, Den Bosch en Maastricht. De organisatie groeide snel, maar de omvang bleef relatief gering, zeker vergeleken bij het gigantische onderdrukingsapparaat dat vanuit Berlijn het Derde Rijk beheerste. Dr. Loe de Jong concludeerde:

‘Inclusief alle chauffeurs, typistes en overige Nederlandse arbeidskrachten kwam het vermoedelijk in het land als geheel niet boven de 650 à 700 personen uit.’[3]

Van Liempt, Gemmeker, blz: 37

Noot 3, hoofdstuk 3 (blz. 341): L. de Jong, *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog, band 3*, p. 87.

Met 'band 3' lijkt Van Liempt te doelen op “Deel 3. Mei '40' van het *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*. Maar daar staat op bladzijde 87 NIETS over bovenstaande. De Jong beschrijft daar namelijk de strijd in de Overbetuwe, de Achterhoek, en aan de IJssel, 10 en 11 mei 1940.

Zoeken in de digitale versie van *Het Koninkrijk* op 'typistes' leidt me naar: Deel 4. Mei '40 – maart '41 (1e band), blz 86/87:

“Inclusief alle chauffeurs, typistes en overige Nederlandse arbeidskrachten kwam het vermoedelijk in het land als geheel niet boven de zeshonderdvijftig à zevenhonderd personen uit.”

Vergelijk van voorgaande met de Van Liemptpassage toont dit aan:

“Daar kon hij mee vooruit. Op 25 augustus reisde Gemmeker dan ook vol goede moed naar Den Haag, waar hij was aangesteld tot *Personalreferent* personeelsfunctionaris, bij het hoofdkantoor van de Sicherheitspolizei en de Sicherheitsdienst. Zijn directe chef was daar dr. Arno Arlt; de hoogste chef, de *Befehlshaber der SiPo und SD* (afgekort als *BdS*) was dr. Wilhelm Harster. Deze was in juli benoemd en had als belangrijkste taak in Nederland net zo’n organisatie op te bouwen als in Duitsland al enige tijd bestond. Daar was inmiddels alles wat met de veiligheid van de staat en de bestrijding van binnenlandse vijanden te maken had, ondergebracht in het RSHA, het *Reichssicher-heitshauptamt*, onder leiding van Reichsführer-ss Heinrich Himmler. Het was de bedoeling dat Harster zo’n RSHA op Nederlandse schaal zou opzetten, en daar kon hij een toegewijde personeelsfunctionaris goed bij gebruiken. De SD kreeg hier zes regiokantoren, de zogeheten *Aussenstellen*, in Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Arnhem, Den Bosch en Maastricht. De organisatie groeide snel, maar de omvang bleef relatief gering, zeker vergeleken bij het gigantische onderdrukingsapparaat dat vanuit Berlijn het Derde Rijk beheerste. Dr. Loe de Jong concludeerde:

‘Inclusief alle chauffeurs, typistes en overige Nederlandse arbeidskrachten kwam het vermoedelijk in het land als geheel niet boven de 650 à 700 personen uit.’[3]

Noot 3, hoofdstuk 3 (blz. 341): L. de Jong, *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog, band 3*, p. 87. [= Deel 4, 1e band]

Op blz. 86-87 van De Jong Deel 4, band 1 komt niets over Gemmeker, Arno Arlt, Wilhelm Harster of Heinrich Himmler voor.

Deze informatie stamt mogelijk uit de bron die als noot die bij de voorgaande alinea door Van Liempt gegeven wordt: Bundesarchiv Berlijn, dossier Gemmeker, R58 – 10920, 012, beoordelingsbrief van dr. Karl Hasselbacher, 15 juli 1940.

Maar waarom dat dan niet duidelijk vermeld?

Naar [inhoudsopgave](#).

Geval 4: Zeeuws-Vlaanderen buitenland? - Novum

Tekst in **rood** = bronvermelding ontbreekt.

Tekst in **blauw** = bronvermelding correct.

Dit gaat over de evacuatie van de in Westerbork gehuisveste Duitse Joodse vluchtelingen. Hier is sprake van én ontbrekende bronvermelding én een misleidende bewering die als falsificatie gezien kan worden.

“Er stonden een paar barakken toen de eerste bewoners het kamp betraden. Ze moesten zelf de inrichting ter hand nemen. De voedselvoorziening liet in het begin veel te wensen over. Het leven was er karig en uitzichtloos. Langzamerhand kwamen er meer vluchtelingen naar Drenthe. **Er waren na de Reichskristallnacht van 9 november 1938 ongeveer 10.000 joodse vluchtelingen** legaal naar Nederland gekomen, en nog een paar duizend illegaal. Na een halfjaar, in april 1940, zaten er **750 in Westerbork**.

Bij de Duitse inval op 10 mei 1940 probeerden ze Nederland te verlaten, zoals de Nederlandse regering hun had toegezegd. **Er lag een evacuatieplan, opgesteld door de ambtelijke Commissie Afvoer Burgerbevolking, in samenwerking met het leger en de Nederlandse Spoorwegen.[2]”**

Van Liempt, *Gemmeker*, blz. 49.

Noot 2, hoofdstuk 4 (blz. 342): L. de Jong, *Koninkrijk, deel 3*, p. 105.

Zoeken in de digitale versie van *Het Koninkrijk* op '**ambtelijke Commissie Afvoer Burgerbevolking**' leidt naar: Deel 3. Mei '40, blz 103-105:

“Maar banger misschien nog, waren de voorgevoelens van de ca. zehonderdvijftig joodse vluchtelingen uit Duitsland die, in de vroege uren van die 10de mei, in het kamp Westerbork door schieten in de verte gewekt werden en spoedig beseften dat de vervolgers en pijnigers aan wie zij met moeite waren ontsnapt, weer in aantocht waren.

“Het plan was, de kampbevolking van Westerbork per trein via Zwolle over te brengen naar Dordrecht en vandaar per schip naar Zeeuws-Vlaanderen. Meer dan eens had de ambtelijke Commissie Afvoer Burgerbevolking die, via haar bureau, deze en andere evacuaties in samenwerking met de militaire autoriteiten en de directie van de Nederlandse Spoorwegen grondig voorbereid had, er bij de regering op aangedrongen, geen risico's te nemen en de Duits-Joodse vluchtelingen van Westerbork tijdig naar een oord over te brengen dat niet zo dicht bij de Duitse grens lag. 'Uit vrees voor de indruk die de afvoer van het kamp in binnen- en buitenland 'zou wekken', had, aldus Koolhaas Revers in zijn gedetailleerde geschiedenis der evacuaties, de regering beslist dat het transport uit Westerbork eerst mocht plaats vinden

na het begin van het Duitse offensief.””

De Jong schrijft op deze pagina's overigens NIETS over een toezegging van de Nederlandse regering aan de Joodse vluchtelingen om na een Duitse inval het land te mogen verlaten. Er staat alleen dat ze naar Zeeuws-Vlaanderen geëvacueerd zouden worden – naar Nederlands grondgebied, dus.

Naar [inhoudsopgave](#).

Geval 5: Rauter en gemengd-gehuwde Joden in Westerbork – Novum

Tekst in **rood** = geen bronvermelding.

Tekst in **blauw** = bronvermelding correct.

De in rood aangegeven passage stamt van De Jong, deel 7, 1e band, blz.285 en 286. Het blauwe gedeelte stamt ook van De Jong, zelfde deel, zelfde band, blz. 287. Er hadden dus *twee* noten in de alinea moeten staan.

De methode Van Liempt – het versnijden van bronnen en daarna niet weergeven wat van waar stamt is strijdig met zowel de Gedragscode (controleerbaarheid) als met de plagiaatbepalingen van de RuG.

“Hij [Rauter] wilde dat Nederland letterlijk ‘ontjood’ zou worden, dat er op den duur geen jodenster meer op straat te zien zou zijn. En Rauter was machtig, er was in feite geen kracht in het landsbestuur die hem kon tegenhouden, ook de formeel boven hem staande Seyss-Inquart niet. Door het via de hoogste SS’er in Berlijn, Reichsführer Heinrich Himmler, te spelen, kreeg Rauter uiteindelijk bijna altijd zijn zin. En daarom kreeg hij het voor elkaar, dat zijn ondergeschikte Wilhelm Harster begin mei 1943 een circulaire rondstuurde over het oppakken van gemengd-gehuwde joden. Op 14 mei waren er tegen de 700 van hen in Westerbork. Die dag riep commandant Albert Gemmeker ze op allemaal naar de grote registratiezaal te komen.[32]

Van Liempt, *Gemmeker*, blz. 101.

Noot 32, hoofdstuk 6 (blz 346): Gegevens ontleend aan dr. L. de Jong, *Koninkrijk, deel 7, eerste helft*, p. 287.

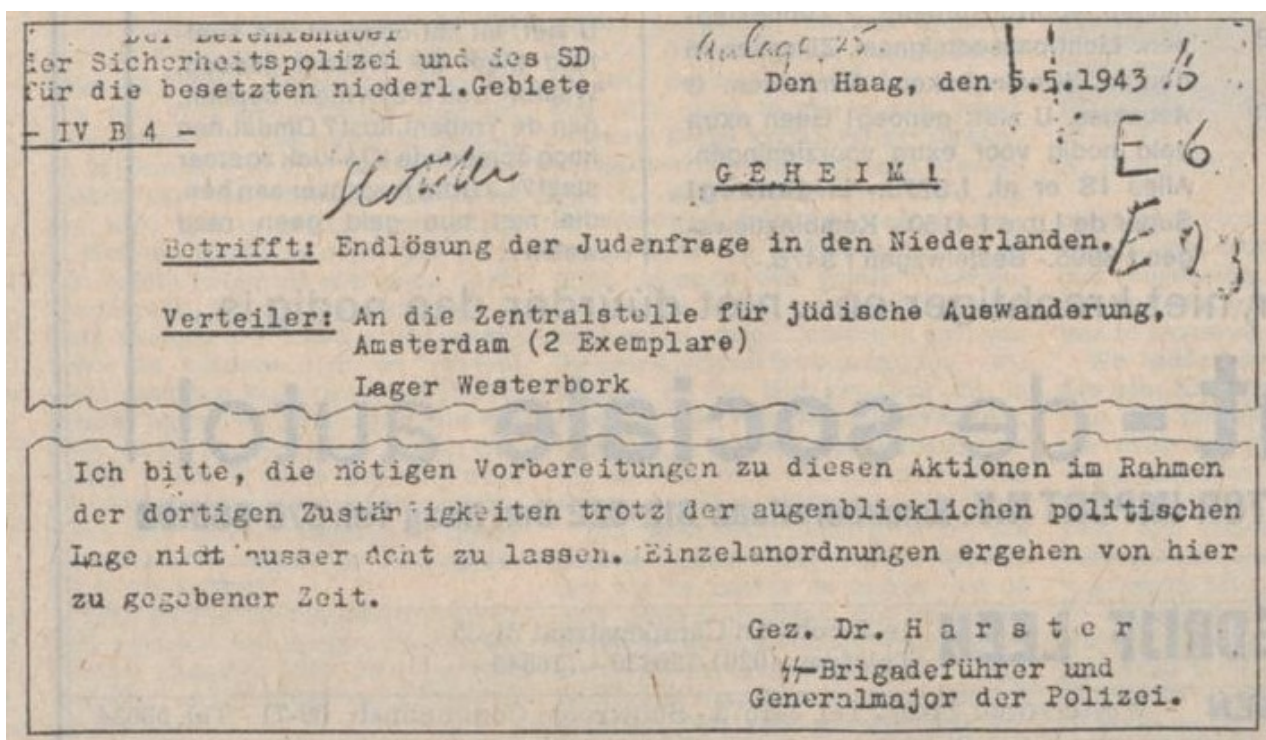
De Jong. Deel 7. Mei '43 – juni '44. (1e band). Blz. 287:

“Er is reden om aan te nemen dat na Harsters circulaire van 5 mei '43 een aanzienlijk aantal gemengd-gehuwden zonder kinderen inderdaad opgepakt en naar Westerbork gezonden werd, althans: toen Aus der Flinten daar negen dagen later, op vrijdag 14 mei, verscheen, bevonden zich in het kamp een kleine zeshonderd gemengd-gehuwden die géén, en slechts honderddrie die wèl kinderen hadden; zij waren allen van hun echtgenoot of echtgenote die niet opgepakt was, gescheiden en uiteraard ook van hun eventuele kinderen. Aus der Fünten gaf de kampcommandant, *SS-Obersturmführer* Gemmeker, opdracht alle gemengd-gehuwden om half zeven 's avonds in de registratiezaal bijeen te roepen. “

Geval 5a: Endlösung der Judenfrage in den Niederlanden

Maar veel belangrijker dan deze 'slordige bronvermelding' is dat Van Liempt niet vermeldt dat deze circulaire de titel had '**Endlösung der Judenfrage in den Niederlanden**', en in feite een blauwdruk was voor de verdere stappen in de Jodenvervolging. Het gedeelte over sterilisatie was 'maar' een van de vele aangekondigde maatregelen.²⁷

Nader onderzoek in de gedigitaliseerde Australische, Nederlandse, Oostenrijkse en Zwitserse krantenarchieven²⁸ heeft geleerd dat na 1941²⁹ in de door de nazi's gecontroleerde pers de woordencombinatie 'Endlösung der Judenfrage' nimmer gebruikt werd. Het begrip alleen al was een geheim – en er kan van worden uitgegaan dat ieder die bekend was met dit geheim, wist waar het voor stond: de uitroeiing van de Joden in Europa.

Facsimilé van aanhef en slot circulaire, afgedrukt in *Het Parool*, 21-01-1967

27 De Jong behandelt deze circulaire uitvoerig in *Het Koninkrijk* Deel 6, 1e band, blz. 370-371. Digitaal op:

https://www.meertens.knaw.nl/loedejongdigitaal/orig-pages/nl.vk.d.6-1/pg_0380.pdf

https://www.meertens.knaw.nl/loedejongdigitaal/orig-pages/nl.vk.d.6-1/pg_0381.pdf

28 In <https://trove.nla.gov.au/newspaper/>, <https://www.delpher.nl>, <http://anno.onb.ac.at/> en <https://www.e-newspaperarchives.ch/>, de digitale krantenarchieven van respectievelijk de National Library of Australia, de Koninklijke Bibliotheek, de Österreichische Nationalbibliothek en de Schweizerische Nationalbibliothek.

Eerst tijdens het tribunaal van Neurenberg wordt bekend dat 'Endlösung der Judenfrage' de codebenaming voor de ongekende massamoord was. In krantenberichten uit 1939-1945 komt de term (ook niet in Engelse of Nederlandse vertaling) *geen enkele keer* voor.

29 In eerdere versies stond 1938. Dit moet zijn na 1941, dus na de Wannseeconferentie van 20 januari 1942, toen de term de betekenis kreeg die wij nu kennen: de fysieke vernietiging van de Joden in het Derde Rijk.

Het staat vast dat Westerborkcommandant Gemmeker op 5 mei 1943 deze circulaire ontving. Een circulaire die, naast het vele andere *circumstantial evidence*, beslist als *smoking gun* beschouwd kan worden.

Zie ook bijlage 20.

Geval 6: Sterilisatie – Novum

Tekst in **rood** = geen bronvermelding / bronvermelding incorrect

Tekst in **blauw** = bronvermelding correct.

Onduidelijke bronvermelding, pionofferplagiaat of onbeduidende slordigheid? Door het ingesprongen tekstfragment lijkt de noot alleen betrekking te hebben op dat fragment.

Aus der Fünten liet nog een arts een uiteenzetting geven over de techniek van de sterilisatie, met als strekking dat de ingreep weinig voorstelde. Dat was overigens in 1943 maar ten dele waar. Sterilisatie kwam hoogst zelden voor en nooit als methode van geboortebeperking. Aus der Fünten voerde de spanning maximaal op toen hij zei dat de 103 aanwezige gemengd-gehuwden een halfuur bedenktijd hadden en dat overleg met de echtgenoot of echtgenote niet was toegestaan. Zelf verliet hij de zaal. Loe de Jong schrijft:

‘Van wat zich in dat half uur afgespeeld heeft, weten wij slechts dat sommigen door het onmenselijk dilemma waarvoor zij gesteld waren, flauwvielen en anderen wanhopig in tranen uitbarstten. Er werd gedebatteerd, geschreeuwd, gegild.’[33]

Van Liempt, *Gemmeker*, blz, 102,

Noot 33, hoofdstuk 6 (blz 346): Gegevens ontleend aan dr. L. de Jong, *Koninkrijk, deel 7, eerste helft*, p. 288.

Het blauwe gedeelte klopt, maar het rode gedeelte is gebaseerd op Loe de Jong, Deel 7 (1e band), bladzijde 287:

“(…) medisch was die sterilisatie, aldus Aus der Fünten, een ongevaarlijke ingreep (hij liet dat toelichten door een Duitse arts die hem vergezelde - vermoedelijk was dat SS-Sturmbannführer dr. E. Meyer, over wie straks meer), maar wie die sterilisatie desondanks afwees, zou, zei Aus der Fünten, met het eerstvolgend transport, dinsdag 18 mei, naar het oosten verdwijnen. Ieder moest zelf beslissen - contact met de echtgenoot of echtgenote was niet toegestaan.”

Naar [inhoudsopgave](#).

Geval 7: Rauter tijdens zijn proces – Novum

Tekst in **rood** = bronvermelding ontbreekt.

Tekst in **blauw** = bronvermelding correct.

Dit is een duidelijk voorbeeld van de methode-Van Liempt: informatie uit twee of meer wordt gemixt, waarbij slechts één bron genoemd wordt.

”De hoogste SS- en politiechef in Nederland, Rauter, die zelf nog in afwachting was van zijn proces en in maart 1949 geëxecuteerd zou worden, maakte een onwillige indruk. ‘Ik stond betrekkelijk buiten de jodenvervolging,’ was zijn eerste zin – hij schoof de verantwoordelijkheid door naar Harster en diens opvolgers. Hij ontkende dat hij wist wat er in Auschwitz gebeurde. Ook dat is een honderd procent leugen: Rauter was aanwezig op een bijeenkomst van de nazileiders in het stadhuis van Posen (Poznan) in oktober 1943, waar Himmler man en paard noemde en aan de aanwezigen uitlegde dat de SS het vuile werk voor de nazi’s had opgeknapt. [29]”

Van Liempt, *Gemmeker*, blz. 211.

Noot 29, hoofdstuk 10 (blz. 352): L. de Jong, *Koninkrijk...*, deel 8, eerste helft, p. 1.

Wat bij Van Liempt staat strookt maar deels met De Jong. De Jong heeft het over de bijeenkomst in Posen en dat vaststaat dat Rauter daarbij aanwezig was. Maar De Jong schrijft verder alleen op de gemelde pagina over Rauter:

“Rauters aanwezigheid, die, zoals blijken zal, uitermate bezwarend voor hem was, was niet bekend toen hij kort na de oorlog berecht werd.”

De Jong. *Deel 8. Gevangenen en gedeporteerden. (Ie band). Het Koninkrijk*, p.1.

Bij het rode gedeelte had een verwijzing naar óf de processtukken óf naar de Rauterbiografie van Theo Gerritse óf naar een krantenverslag over de zitting óf naar een andere bron moeten staan. *Quod non*. Waarmee dit als plagiaat bestempeld moet worden.³⁰

Naar [inhoudsopgave](#).

---

30 Zie bijlage 3.1. Plagiat en Gedragscode.

Geval 8: De Jong en 'de centrale vraag' – Novum

Tekst in **blauw** = bronvermelding correct.

Tekst in **zwart** = eigen conclusie van Van Liempt.

Tekst in **rood** = bronvermelding ontbreekt.

Op dissertatiebladzijden 322-323 doet zich het omgekeerde voor van voorgaande voorbeelden: in het eerste gedeelte van een passage is de bronvermelding correct, dan volgt een gedeelte dat een mix is van informatie uit een niet genoemde bron en eigen conclusie.

Een nogal vreemde conclusie – maar dit terzijde.

“In 1978 behandelde dr. Loe de Jong de centrale vraag in de zaak-Gemmeker in deel 8 van zijn omvangrijke serie boeken over de Tweede Wereldoorlog. Hij stelde vast dat Gemmeker ontkende en dat noch de Nederlandse, noch de Duitse justitie het tegendeel heeft kunnen bewijzen. En dan:

‘Maar is het wel aannemelijk dat nooit iets tot hem doorgedrongen is van wat menig lid van de *Begleitmannschaften* der Ordnungspolizei die 65 treintransporten in Auschwitz aan de SS overdroegen, ter plaatse *moet* hebben opgepikt: dat de Joden er vergast en dat hun lijken er verbrand werden (men kon het *ruiken*)? Is het wel plausibel dat Gemmeker bijna vijf maanden lang 19 treintransporten met meer dan vier-en-dertigduizend Joden naar Sobibor heeft laten vertrekken, zonder ooit te informeren wat de bestemming van al die treinen was? Wij menen van niet.’[2]

De Jong erkent dat een rechter pas mag veroordelen als er wettig en overtuigend bewijs voor de schuld van een verdachte bestaat en dat een beklagde het voordeel van de twijfel toekomt. Maar De Jong meent dat een historicus ‘iets meer vrijheid heeft’ en daarom legt hij als zijn overtuiging vast ‘dat Gemmeker wel degelijk geweten heeft wat de Endlösung inhield’. De Jong stelt zichzelf dan de vraag: ‘Zou hij minder schuldig zijn als hij het *niet zou* hebben geweten?’ De Jongs antwoord: slechts in beperkte mate.

Daar is wel iets op af te dingen. Albert Gemmeker werd begin februari 1943 boos op de joodse verpleger Selig Goldstein, die kort na zijn komst naar Westerbork met hout liep te sjouwen en de langslappende commandant niet groette. Hij nam hem zijn kampkaart af en zorgde dat hij met het **eerstvolgende transport naar Auschwitz ging**. Als Gemmeker inderdaad niet wist dat Goldstein daar onmiddellijk zou worden vergast, was zijn besluit hem weg te sturen nog altijd een afkeurenswaardige rotstreek. Als hij dat

wél wist, was het in feite moord met voorbedachte rade. En daarom is het antwoord op de centrale vraag in de zaak-Gemmeker wel degelijk van het grootste belang.”

Van Liempt, *Gemmeker*, blz. 322-323

[Noot 2, hoofdstuk 14 \(blz. 361\): Koninkrijk..., deel 8, tweede helft, p. 736.](#)

Hierbij valt op dat de argumentatie van De Jong door Van Liempt versimpeld wordt. Want dit is wat De Jong schreef:

“Het is een beginsel van de rechtspraak dat de rechter slechts een veroordeling mag uitspreken wanneer zijn overtuiging naar strikte bewijsregels is gevormd, zodat twijfel steeds in het voordeel van de beklaagde uitgelegd wordt - wij menen als historicus iets meer vrijheid te hebben en leggen hier dan ook als onze overtuiging vast (wij komen nog op dit punt terug) dat Gemmeker wel degelijk geweten heeft wat de *Endlösung* inhield. Maar zou hij minder schuldig zijn als hij het *niet* zou hebben geweten? Ons inziens slechts in beperkte mate: hij die keer op keer zag hoe ouden van dagen die diep in de tachtig of zelfs in de negentig waren, kreupelen, mismaakten en blinden moeizaam de wagons van de deportatietrein bestegen, hij die er verlamden, doodzieke kinderen en doodzieke volwassenen op brancards in naar binnen zag dragen - hij moet op zijn minst beseft hebben dat al die mensen, althans duizenden hunner, hun ondergang tegemoet gingen. Hij heeft, voorzover bekend, aan zijn superieuren nimmer kritische vragen gesteld, hij heeft niet geprotesteerd, hij is voor geen enkele groep Joden ooit opgekomen - hij heeft zijn werk simpelweg voortgezet. “

De Jong. *Deel 8. Gevangenen en gedeporteerden (2e band)*, blz. 736.

Oftewel, waar Van Liempt de mogelijkheid van een 'rotstreek' open houdt, stelde De Jong: “Hij moet op zijn minst beseft hebben dat al die mensen, althans duizenden hunner, hun ondergang tegemoet gingen.”

Nu behelst voorgaande alinea geen wetenschapsfraude, maar een controverse – het lijkt me evenwel een gotspe deze als wetenschappelijk te beschouwen.

Naar [inhoudsopgave](#).